

Wetterklaver

KNNV Afdeling Fryslân

Januari 2018

Beste KNNVers

Ik schrijf dit voorwoord ergens tussen de kerstdagen en de jaarwisseling met een overdenking over wat we als afdeling het afgelopen jaar uitgespookt hebben. Het weer buiten is niet echt aantrekkelijk om een wandeling te maken. Door mijn gedachten spelen een aantal verontrustende constatering en een mededeling dat er leden zijn die de binding met het KNNV en onze afdeling een beetje missen.

Het aantal activiteiten is het laatste jaar teruggelopen. Dit heeft mijn inziens deels te maken met het feit dat onze vaste "gidsen" voor activiteitenbegeleiding ook is geslonken. Hierdoor worden veel activiteiten door bestuursleden begeleid. Deze bestuursleden worden daardoor extra belast naast hun bestuurslijke taken. Met ingang van dit jaar heeft onze webredactrice haar taak beëindigd. Joke Nater heeft zich jarenlang met veel energie ingezet om de website steeds weer van de juiste actuele informatie te voorzien. Voor de afdeling was het een prachtig publicatie en mededelingenbord. Ik wil Joke dan ook vanuit het bestuur, en spreek waarschijnlijk namens alle leden, van harte bedanken voor haar bijzondere inzet. Nu mag een ander dit stokje overnemen.

Daarnaast heeft de PR-medewerkster ook haar taak overgedragen aan het bestuur vanwege privé omstandigheden. Gelukkig heeft de echtgenoot van Ada zich aangeboden om voorlopig de PR-zaken te verzorgen.

Als dan aan het einde van het jaar de secretaris zich wegens gezondheidsklachten een aantal weken moet terugtrekken wordt de spoeling wel erg dun om de vereniging draaiende te houden.

Als afdeling Drachten hebben we een paar jaar geleden het besluit genomen om samen met toenmalige afdeling Leeuwarden verder te gaan als afdeling "Fryslân". In afdeling Leeuwarden speelden dezelfde perikelen als hierboven beschreven. We dachten toen als bestuur dat we voorlopig sterk genoeg waren om de vereniging draaiende te houden, maar in een korte tijd is deze situatie nu veranderd. Wij bestuursleden vinden het prachtig werk om voor onze vereniging bezig te zijn, maar ergens zit een grens.

Hierbij doen we dan ook bijna een noodoproep aan jullie leden om enige hulp van jullie kant voor het invullen van enkele noodzakelijke taken om de vereniging enigszins draaiende te houden. We hebben dringend behoefte aan iemand die de Website kan verzorgen. Ook mensen die het zien zitten om als begeleider (gids) op te treden zijn zeer welkom. Als er dan ook nog een lid is dat onze activiteiten kan aankondigen in de regionale dagbladen is voorlopig de PR ook weer ingevuld.

Ik hoop dan ook dat we met zijn allen als KNNV vereniging Fryslân samen deze vereniging dragen, samen van onze natuur genieten, samen ervan te leren en ze met elkaar te beschermen.

Jullie voorzitter Siemen.

Blaassilene

Door familie omstandigheden lukt het Roelie Ansingh, coördinator van de plantenwerkgroep niet meer om deze functie voldoende invulling te geven. Bij deze vragen we dan ook iemand die bereid is de taak als coördinator op zich te nemen. Enige kennis en affiniteit met planten is wel handig, maar we leren allemaal van elkaar. De bedoeling is om een aantal activiteiten per jaar te organiseren voor leden en belangstellenden om ieders kennis van planten te vergroten. Inlichtingen bij Roelie of het bestuur.

Bruine sprinkhaan

Onze Natuurhistorische secretaresse, Wilma Trumpie, heeft te kennen gegeven om aan het einde van dit jaar haar taak te willen beëindigen. Als bestuur zien we deze taak dan ook graag ingevuld door een ander lid. Een natuurhistorische secretaris(esse) noteert van elke excursie het aantal deelnemers, de waarnemingen en andere bijzonderheden, verkregen van contactpersoon voor een activiteit. Het overzicht wordt elk jaar op de ledenbijeenkomst gepresenteerd.

Agenda jaarvergadering KNNV afd. Fryslân, zater- dag 24 maart 2018.

Na een wandeling bij de Lytse Meer houden we onze bijeenkomst in het restaurant "De Bûtenpleats It Wiid", Koaidyk 10 te Earnewâld.

Aanvang 14:00 uur, 1½ uur wandelen, start vergadering 15:30 uur.

Opening.

Mededelingen, ingekomen en uitgaande post.

Berichten van verhindering:

Presentielijst.

Ingekomen stukken:

Versterking om de vereniging draaiende te houden.

Notulen van de jaarvergadering d.d. 11 maart 2017.

Natuurhistorisch jaarverslag.

Verslagen werkgroepen: vogels, planten en insecten.

Financieel jaarverslag met de begroting.

Verslag kascommissie, Jan Cees Nauta en Marten Venema.

Jan Cees Nauta is aftredend, Henk Jansen wordt nieuw lid kascommissie. Benoeming nieuw reservelid kascommissie.

Verslag van de FMF vertegenwoordiger dhr. H. Jansen.

Wetterklaver

Activiteitenprogramma 2018.

Rondvraag.

01-01-2018: 139 leden, 19 huisgenootleden en 7 donateurs.

Inhoud

2 Voorwoord

3 Agenda ALV 2018 en Contributie 2018

4 Verslag IWG excursies 2017

5 Verslag ALV 2017

6 Activiteitenprogramma 2018

8 Natuurhistorisch verslag 2017

10 Informatie KNNV afdeling Fryslân

12 Verslag PWG Merskenheide 2017

Colofon

VOORZITTER:

Siemen Rienstra

PENNINGMEESTER:

David Scarse

PR:

Jan van Binsbergen

REDACTIE:

David Scarse

Ada van Binsbergen

DRUKKER:

Editoo B.V. te Arnhem

REDACTIEADRES:

David Scarse

Seerp van Galemawei 11

9022 AB Mantgum

Verzoek van de penningmeester

Contributie 2018

Voor het jaar 2018 dient weer de jaarlijkse contributie van € 28,50 voor een lid, € 10,00 voor een huisgenootlid of € 6,00 voor een donateur betaald te worden. Graag uw contributie over 2018 vóór eind februari 2018 over te maken naar IBAN: NL02INGB0002267068 ten name van KNNV afd. Drachten.

Ik hoop, dat u aan dit verzoek wilt voldoen.

Bij voorbaat mijn dank voor uw welwillende medewerking.

Samenvatting IWG excursies 2017

We zijn vijfmaal op pad geweest in het Wikelslân langs de “rode paaltjes route”

Deelnemers (13):

Ada van Binsbergen, Kees Kuller, Henk Post, Rudie Offereins, Hans Bijl, Saakje Borger-Couperus, Trienke Wijnalda, Nellie Oosting, Hein van Vliet, David Scarse, Meindert Swart, Marten Zijlstra en Siemen Rienstra

Waarnemingen:

Libellen: (18)

Lantaarntje, Variabele waterjuffer, grote Roodoogjuffer, Vuurjuffer, Viervlek libel, Glassnijder, Smaragdlibel, Vroege glazenmaker, Bruine glazenmaker, Gewone pantserjuffer, Gewone oeverlibel, Bloedrode heidelibel, Bruinrode heidelibel, Houtpantserjuffer, Steenrode heidelibel, Paardenbijter, Houtpantserjuffer en de Zwarte heidelibel.

Vlinders: (13+2 rupsen)

Dagpauwoog, Atalanta, groot Koolwitje, klein Geaderd witje, Citroenvlinder, rups grote Beervlinder, rups Rietvink, Bruin zandoojie, Bont zandoojie, Landkaartje (zomer), Klein koolwitje, Kleine vuurvlinder, Zwartspruit dikkopje, Gammauil en Sint Jansvlinder.

Lieveheersbeestjes: (6)

Aziatisch lhb, Dertienstip lhb, Tienvlek lhb, Veelstippelig Aziatisch lhb, Viervlek Aziatisch lhb, larfje van het Tienvlek lieveheersbeestje.

Verdere waarnemingen: (25)

Riethaantje, Zuringhaantje, Zwart soldaatje, Elzenhaantje, Schrijvertje, Bloedcycade, Schuimcycade (larve/ei), Gewone kielwants (Elasmucha grisea), oude naam Berkenwants (op els), Boomhommel, Weidehommel, Schorpioenvlieg, Bladluis, Rietkruisspin, Hennepnetelgoudhaantje, Nimfen van een spitskopje, Bruine sprinkhaan, Rood soldaatje, Aardhommel, Akkerhommel, Blinde bij, Snuitkeverschildwants, Roodpootschildwants, Gewone goudoogdaas, Groen zuringhaantje, Tweetandsschildwants.

Bijzonder waren de gestreepte nestzwammetjes op een wandelpad met houtsnippers.

Vrijdag 25 augustus De jaarlijkse Nachtvliedernacht bij de Tropische Kas te Beetsterzwaag o.l.v. de Flinter werkgroep Fryslân. Hier waren 14 aanwezigen die tot middernacht 34 verschillende soorten vlinders op het witte laken of boomsmeer hebben gezien.

Zaterdag 30 september hebben we samen met EIS-Naturalis een deel van het “Blauwe Bos” bij Haulerwijk onderzocht op wantsen. Er waren 9 deelnemers en Vincent Kalkman, als excursieleider, aanwezig.

Waarnemingen 13 soorten wantsen:

Behaarde schaduwwants – *Lygus rugulipennis*; Tweedoornsmalijf – *Stenodema calcarata*; Roodpootschildwants – *Pentatoma rufipes*; Dennenschildwants – *Chlorochroa pinicola*; Tweetandschildwants – *Picromerus bidens*; Bessenschildwants – *Dolycoris baccarum*; Grasschildwants – *Neottiglossa pusilla*; Bremschildwants – *Piezodorus lituratus*; Bladpootrandwants – *Leptoglossus occidentalis*; Gewoon bootsmannetje – *Notonecta glauca*; Platte waterwants – *Ilycoris cimicoides*; Duikerwants onbekend – *Coxixidae* indet. en een Gewone vijverloper – *Hydrometra stagnorum*

en nog 6 soorten lieveheersbeestjes:

Zevenstippelig lieveheersbeestje – *Coccinella septempunctata*; Viervleklieveheersbeestje – *Exochormus quadripustulatus*; Harlekijnlieveheersbeestje – *Harmonia quadripunctata*; Dertienstippelig lieveheersbeestje – *Hippodamia tredecimpunctata*; Gestreept lieveheersbeestje – *Myzia oblongoguttata* en het Elfstippelig lieveheersbeestje – *Coccinella undecimpunctata*

Groet Siemen.

Roodpootschildwants - *Pentatoma rufipes*

KNNV jaarvergadering 2017 op 11 maart 2017 na een wandeling, in de omgeving van de Albertine Agnesschool te Oranjewoud.

Aanvang 14:00 uur, 1½ uur wandelen, start vergadering 15:30 uur.

1. Opening door de voorzitter Siemen Rienstra.
 - a) Hij heet allen van harte welkom op deze bijzondere locatie te Oranjewoud en refereert aan het feit dat deze jaarvergadering door een samenloop van omstandigheden niet op zaterdag 11 februari 2017 is gehouden, maar pas vandaag, zaterdag de 11e maart 2017.
 - b) Hij verzoekt een ieder de presentielijst te tekenen.
 - c) Hij geeft aan dat het bestuurslid Meindert Swart verhinderd is.
 - d) Hij dankt Jet Verhoef voor het regelen van deze bijzondere locatie, een basisschool in Oranjewoud.
2. Mededelingen, ingekomen en uitgaande post.
 - a) Berichten van verhindering: Meindert Swart (vakantie), Roelie Ansingh, Klazien Schroor-Dijkstra, Nellie Oosting, Wilma Trumpie, John Boosman, Hans en Joke Nater, Tineke Vernhout, Marten Venema en Anja Kerkhof .
3. Ingekomen stukken. De voorzitter vermeldt nog de stand van zaken rond de samenwerking tussen de landelijke KNNV en de IVN. Een samenwerkingsovereenkomst wordt getekend. Een fusie zit er vooralsnog niet in. Het staat lokale afdelingen vrij om met elkaar samen te werken.

Het aantal leden van de afdeling Fryslân blijft constant.
Er zijn verder geen ingekomen of uitgaande stukken.
4. De notulen van de reguliere jaarvergadering van 20 februari 2016 en de extra vergadering van 28 oktober 2016 staan in de Wetterklaver. De beide notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van de extra ledenvergadering kan nog worden medegedeeld dat de statuten zijn aangepast en de nieuwe naamgeving (afdeling Fryslân) is doorgevoerd
5. Natuurhistorische jaarverslagen. Keurig verzorgd door Wilma Trumpie, doet het al meer dan 20 jaar. Het verslag staat afgedrukt in de Wetterklaver. Wordt voor kennisgeving aangenomen met dank aan Wilma.
6. Verslagen werkgroep:

Vogels: Hotse Simonides doet verslag van de activiteiten, zoals de roekentelling. Deze heeft een mooie voorkant en een aantal pagina's tekst opgeleverd in de laatste Natura, waarvoor alle lof. Verder 2 tellingen in de Sanding en inventarisaties in het Wikelslân. Eenkele bijzondere waarnemingen waren zeearend en slechtvalk.

Planten: Is opgenomen in de Wetterklaver.

Insecten: Verslag wordt gedaan van diverse excursies met speurtocht naar diverse soorten lieveheersbeestjes (in het Fries "ingeltsje" of "krûpelhintsje").

De verslagen worden voor kennisgeving aangenomen.
7. Door de penningmeester David Scarse wordt aan de hand van een overzicht van de jaarcijfers verslag gedaan van de financiën over 2016 van de afdeling Fryslân. Na enkele vragen kan de vergadering instemmen met de cijfers in afwachting van het verslag van de kascommissie. Gerefereerd wordt nog aan de groei van het saldo, dat voor ongeveer € 2.500,- wordt veroorzaakt door overheveling van het batig saldo van de vml. afdeling Leeuwarden naar de nieuwe afdeling.
8. Door Jan Cees Nauta worden (mede namens Nellie Oosting) de bevindingen van de kascommissie ten aanzien van de jaarcijfers ter kennis van de jaarvergadering gebracht. De commissie constateert dat de cijfers er goed uitzien en het beheer van de penningmeester niets te wensen overlaat.

De commissie stelt de vergadering dan ook voor aan het bestuur en in het bijzonder de penningmeester décharge te verlenen voor het financieel beheer over 2016.
9. Nellie Oosting is aftredend als lid van de Kascommissie. Jan Cees Nauta blijft nog een jaar en Marten Venema is bereid tot de kascommissie toe te treden. Henk Jansen stelt zich beschikbaar als reservelid van de kascommissie.
10. Het zittende bestuur (er zijn geen tegenkandidaten aangemeld) vraagt de vergadering om toestemming om Jet Verhoef tot het bestuur te laten toetreden. Jet zal met name de pr-activiteiten voor haar rekening nemen. Bij acclamatie wordt hiermee door de ledenvergadering ingestemd.
11. Verslag van de FMF wordt gedaan door onze vertegenwoordiger Henk Jansen. Er is ruim een jaar geleden een raad van toezicht bij de FMF gevormd, omdat de huidige te groot was. Verkiezing heeft geleid tot benoeming als lid van de raad van toezicht van Henk. Het afgelopen jaar stond bij de FMF met name in het teken van de omgevingsvisie en de kijk daarop van de FMF. Daarin is veel tijd gestoken en het resultaat mag er zijn. In een enthousiast verhaal geeft hij het spanningsveld aan tussen natuur en milieu enerzijds

en economische belangen anderzijds. De kunst is waar mogelijk deze veronderstelde tegenstrijdigheden met elkaar te verbinden en een meerwaarde te creëren door het sluiten van verbonden, die de economische belangen waarborgen, maar de natuur- en milieubelangen daarnaast kunnen versterken. Het tegenover elkaar staan moet zich meer ontwikkelen naar het naast elkaar staan met waarborgen van de diverse belangen. Het met elkaar “durven zaken te ontwikkelen” moet de boventoon krijgen in plaats van het “elkaar bestrijden”.

Er volgen nog diverse vragen, die door Henk adequaat worden beantwoord, waarna de voorzitter Henk bedankt voor zijn inbreng.

12. Activiteitenprogramma 2017. Het blijkt elke keer weer een “poepetoer” te zijn om een aantrekkelijk jaarprogramma op papier te krijgen. Het komt nu veelal vanuit het bestuur en versterking van “meitinkers” voor het opstellen van een programma voor 2018 zou zeer welkom zijn. Hans Bijl stelt zich hiervoor in elk geval beschikbaar.

13. De reacties op de nieuwe vormgeving van de Wetterklaver zijn positief. Gekeken wordt nog naar de voorzijde, omdat van het landelijk bestuur gevraagd is voor de herkenbaarheid van de afdelingsbladen een gelijke lay-out te hanteren. Voor onze afdeling zal daardoor niet zoveel veranderen. Het bestuur beraadt zich daar nog over.

14. Vanuit het bestuur wordt nog medegedeeld dat het meerijden anders wordt georganiseerd. Er staan niet meer vast auto's bij een verzameladres, maar thans moet dat met de contactpersoon van de excursie besproken worden of onderling.

15. Rondvraag. Er worden nog enkele suggesties gedaan voor excursies.

16. Attenties worden verstrekt aan Jan Cees Nauta en Nellie Oosting als leden van de kascommissie, Ada is bestuurslid gebleven, maar vanwege haar afscheid als penningmeester overhandigt het bestuur namens de leden een boek aan haar als dank voor haar werkzaamheden in die functie.

Ook Nel Otter wordt bedacht met een attentie vanwege haar werkzaamheden voor de afdeling.

17. Na sluiting door de voorzitter is er aansluitend nog een gezellig samen zijn.

Bert Folbert, secretaris.

Waarnemingen tijdens de voorafgaande wandeling:

De volgende vogels zijn o.a. gesignaleerd: koolmees, pimpelmees, zwarte kraai, kauw, winterkoning.

Verder als waarnemingen gele trilzwam, eikvaren, dubbelloof, speenkruid.

Er was veel onrust door bomkap.

Activiteiten programma 2018 KNNV afdeling “Fryslân”.

Vanuit Drachten verzamelen we om 09:30 uur op het Kiryat-Onoplein voor carpoolen. Vanuit Leeuwarden is carpoolen mogelijk door te verzamelen nabij het Friesland College, ventweg van de Julianalaan 99 te Leeuwarden om 09.00 uur. Voor beide locaties even opgeven zodat we genoeg auto's ter beschikking hebben.

Aan deelnemende niet leden vragen we een bijdrage van €3,-.

JANUARI

Zondag 7 januari. Nieuwjaarswandeling door de bossen en over de heide van Bakkeveen.

Aanvang 10:00 uur vanaf het parkeerterrein Mjûmsterwei 16, Bakkeveen.

Na afloop gaan we in restaurant “Dúndelle” aan de chocolademelk.

Contact: Ada van Binsbergen tel. 0512-880985.

FEBRUARI

Woensdag 21 februari. In de moderne tijd van tegenwoordig nemen we tijdens een wandeling in de natuur vaak allerlei foto's. Vaak proberen we daarna thuis de naam te vinden van de opgenomen vogel, plant, vlinder of wat we ook maar vastgelegd hebben. Uit ervaring spreek ik als blijkt dat dit soms best lastig is. Dus als u een aantal foto's hebt met een voor u onbekende soort zet die dan op een USB-stick en neem die deze avond mee. Met zijn allen zullen we dan proberen met behulp van een aantal veldgidsen, een beamer en scherm de soort te determineren.

Aanvang 20:00 uur in De Naturij te Drachten.

Contact: Siemen Rienstra tel. 0512-521496.

Opmerking hierbij is dat het niet in alle gevallen mogelijk zal zijn om tot de juiste soort te komen!

MAART

Zaterdag 24 maart ALV It Wiid, Earnewâld. Aanvang 14:00 uur. Vanaf het parkeerterrein gaan we eerst een kleine wandeling maken om na een uurtje binnen met de vergadering te starten onder het genot van een bakje koffie of thee. De agenda en andere vergaderstukken staan afgedrukt in de Wetterklaver of zijn te vinden op de website.

Zaterdag 31 maart. Stinzentûn excursie naar Martenastate. Naast de eeuwenoude bomen is het park één van de rijkste vindplaatsen van stinzenplanten in Friesland.

Aanvang 11:00 uur bij De Wier 7, 9056 PM Koarnjum.

Contact: David Scarse tel. 058-250 14 79

APRIL

Zaterdag 7 april. VWG Jaarlijkse Roekentelling door leden van de vogelwerkgroep.

Aanvang 11:00 uur. Verzamelen parkeerterrein achter de Lawei, Kiryat Onoplein Drachten.

Opgave bij Hotze Simonides tel. 0512-514382

Zondag 15 april. VWG Broedvogelinventarisatie in De Sanding. Naast inventarisatie is er veel aandacht voor vogelzang. Deze excursie is geschikt voor beginnende vogelaars. Denk om handschoenen, het kan 's morgens koud zijn.

Aanvang 06:15 uur bij de ingang van De Sanding.

Opgave bij Hotze Simonides tel. 0512 - 514382.

Max. 12 deelnemers.

MEI

Zaterdag 19 mei. VWG 2de Broedvogelinventarisatie in De Sanding.

Veel aandacht voor vogelzang (struweel- en moerasvogels).

Aanvang 05:30 uur bij de ingang van De Sanding.

Opgave bij Hotze Simonides tel. 0512 - 514382 . Max. 12 deelnemers.

Zaterdag 26 mei. IWG. Rondwandeling over de Wyldemerk op zoek naar vlinders, libellen, wantsen, lieveheersbeestjes en hommels.

Aanvang 11:00 uur vanaf de parkeerplaats aan de Wyldemerkwei, parallelweg van de N359 (Sudergoawei).

Contact: Siemen Rienstra tel. 0512-521496.

Woensdag 30 mei. VWG Avondwandeling op it Eilân bij Goaiïngahûzen.

Algemene natuurwandeling over het eiland onder begeleiding van een plaatselijke vogelwachter die ons iets over de vogelstand gaat vertellen.

Aanvang 18:00 uur. Verzamelen parkeerterrein achterzijde Lawei, Kiryat Onoplein Drachten.

Opgave bij Hotze Simonides tel. 0512- 514382. Max.12 deelnemers.

JUNI

Zaterdag 16 juni. IWG. Rondwandeling door de bossen van Oltterterp op zoek naar vlinders, libellen, wantsen, lieveheersbeestjes en hommels.

Aanvang 11:00 uur vanaf de parkeerplaats nabij Restaurant "Het witte huis".

Contact: Siemen Rienstra tel. 0512-521496.

JULI

Zaterdag 21 juli. IWG. Rondwandeling door de Lendevallei op zoek naar vlinders, libellen, wantsen, lieveheersbeestjes en hommels.

Aanvang 11:00 uur vanaf de parkeerplaats aan het einde van de Hemweg, Steggerda.

Contact: Siemen Rienstra tel. 0512-521496.

AUGUSTUS

Zaterdag 11 augustus. IWG. Rondwandeling in het Lauwersmeergebied op zoek naar vlinders, libellen, wantsen, lieveheersbeestjes en hommels.

Aanvang 11:00 uur vanaf de parkeerplaats Dokkumer Nieuwe Zijlen.

Contact: Siemen Rienstra tel. 0512-521496.

SEPTEMBER

Zondag 9 september. Bezoek aan de ECO-kathedraal van Mildam. Voor de liefhebbers maken we na afloop nog een rondwandeling door de bossen van Oranjewoud vanaf het parkeerterrein aan de Schoterlandseweg.

Aanvang 11:00 uur bij de ingang van de Eco-kathedraal aan de IJntzelaan in Mildam. Contact: David Scarse tel. 058-250 14 79.

Zaterdag 22 september. IWG. Rondwandeling door het "Burgemeester Rasterhof park" nabij het Valk Hotel van Sneek op zoek naar vlinders, libellen, wantsen, lieveheersbeestjes en hommels. Het gebied kan drassig zijn dus is het verstandig om laarzen te dragen.

Aanvang 11:00 uur vanaf de parkeerplaats van het Hotel aan de Burgemeester Rasterhoflaan 1.

Contact: Siemen Rienstra tel. 0512-521496.

OKTOBER

Zaterdag 13 oktober. VWG.

Najaarsvogeltrek in het Lauwersmeer gebied onder leiding van Hotze Simonides.

Aanvang 10:00 uur op het parkeerterrein van Dokkumer Nieuwe Zijlen.

Contact: Meindert Swart tel. 0512-515932

Zaterdag 20 Oktober. Een gespecialiseerde wasplaten paddenstoelen excursie in het wasplaten reservaat onder Rotstergaast. Leiding van Jan van der Heide en of Jan van der Woude.

Deze excursie is aangevraagd bij het Fryske Gea. Deelname (maximaal 12 personen) is alleen mogelijk na aanmelding.

Contact: David Scarse tel. 058-250 14 79.

NOVEMBER

Lezing, nadere informatie volgt.

DECEMBER

Zondag 9 december. VWG Vogelexcursie, met speciale aandacht voor ganzen en eenden, richting De Deelen. Denk om warme kleding en waterdicht schoeisel!

Aanvang 09:00 uur. Parkeerterrein achterzijde Lawei, Kiryat Onoplein Drachten.

Opgave bij Hotze Simonides tel.0512-514382. Max. 12 deelnemers.

JANUARI 2019

Zondag 6 januari 2019 Nieuwjaarswandeling in het "Burgemeester Rasterhof park" Sneek.

Dit park ligt achter het Valk hotel van Sneek.

Aanvang 10:00 uur vanaf het parkeerterrein van het Hotel.

Contact: Ada van Binsbergen tel. 0512-880985.

Natuurhistorisch jaarverslag 2017 van de KNNV afd. Fryslân

8 januari Nieuwjaarswandeling

Bij goed weer zijn 13 mensen op pad gegaan in de bossen van Beetsterzwaag. Onderweg werden diverse goudhaantjes gezien. Na afloop werd chocolademelk of koffie gedronken met iets lekkers erbij in het Witte Huis in Olterterp.

11 februari Algemene ledenvergadering

Eerst werd een wandeling gemaakt door de Overtuin in Oranjewoud. Daarna werd de vergadering gehouden in de Albertina Agnesschool.

13 maart Lezing over kikkers en padden.

In de bibliotheek van Heerenveen hield John Melis een power-point presentatie over de soorten kikkers, padden en salamanders die in Noordwolde in de emmers voorkwamen. Heel interessant, de ca. 35 aanwezigen waren zeer enthousiast.

18 maart Excursie kikkers en padden in Noordwolde-zuid

's Morgens was het gelukkig droog. Na een natte nacht waren de kikkers en padden aardig op pad gegaan naar de schermen en de emmers. Hier gaf John Melis aan de 13 deelnemers uitleg over wat er allemaal te zien was in de emmers, het verschil tussen padden, kikkers en salamanders. In totaal waren 399 dieren verzameld, de meeste bruine kikkers.

21 maart De zeehond als bio-indicator voor de Waddenzee

Sander van Dijk van het zeehondencentrum in Pieterburen hield een boeiende lezing. In het zeehondencentrum worden niet alleen zeehonden opgevangen, maar er wordt vooral veel onderzoek gedaan, met name naar infectieziektes. Zeehonden staan aan de top van de voedselketen in de Waddenzee en vormen daarmee een bio-indicator voor allerlei processen die zich daar afspelen. Er waren 10 toehoorders.

8 april Jaarlijkse roekentelling

De kolonies Reidingpark/Berglaan en Ureterpvallaat/Ropta zijn iets kleiner dan vorig jaar. De kolonie aan de Overstestingel bij de begraafplaats is verdwenen. Nieuw is een kolonie van 8 nesten aan de Eikesingel.

16 april VWG Broedvogelinventarisatie in De Sanding

Bij helder weer hoorden de 2 deelnemers veel zang van fitis, tjiftjaf en zwartkop. Aan het eind van het asfaltpad waren rietzanger, rietgors en sprinkhaanzanger te bewonderen.

19 april Lezing over steenuilen

Sjors Meijners, voormalig contactpersoon voor Fryslân van Steenuilenoverleg Nederland (Stone), hield deze lezing in de bibliotheek van Sneek. De steenuil is onze kleinste uil. Hij jaagt niet alleen 's nachts, maar ook overdag. Zijn leefgebied bestaat uit halfopen cultuurlandschap, o.a. in de Stellingwerwen. Helaas gaat de populatie achteruit met als hoofdreden het verkeer en de zich sterk uitbreidende steenmarter, zijn grootste vijand.

22 april VWG Weide- en moerasvogels observeren in het Wikelslân bij Earnewâld

De 12 deelnemers hebben in totaal 38 soorten waargenomen, waaronder rietgors, snor, graspieper, kievit, waterhoen en witte kwikstaart. De rietvogeltjes lieten zich mooi zien terwijl ze het hoogste lied zongen. Een leuke excursie bij helaas behoorlijk koud weer.

13 mei Weidevogel-excursie Wommels

Op het terrein van boer Murk Nijdam, o.a. bekend van Vroege Vogels, was te zien hoe een melkveebedrijf in 2017 goed kan samengaan met een heel rijke "ouderwetse" weidevogelstand. Op het 50 hectare grote bedrijf zagen de 9 deelnemers zeer veel grutto's, kievit en tureluur. Bij de waterplas broedende visdieven en kluten, oeverzwaluw, bergeenden, kemphaan, kleine plevier, leeuwerik, gele kwikstaart en meer. Een geweldige ervaring.

20 mei VWG Tweede broedvogelinventarisatie in De Sanding

Onbewolkt en geen wind, kortom prima omstandigheden. De 2 deelnemers zagen dezelfde zangers als in april, maar nu ook kleine karekiet, tuinfluiter en grasmus. Ook de koekoek liet zich horen. De aantallen riet- en moerasvogels nemen wat af.

21 mei IWG Inventarisatie in het Wikelslân bij Earnewâld

Dit jaar geen themasoort, maar oprissen van de kennis die we de afgelopen jaren hebben opgedaan over vlinders, libellen en lieveheersbeestjes

31 mei Avondwandeling op It Eilân bij Goëngahuizen

Onder prima omstandigheden namen de 2 deelnemers in totaal 38 vogelsoorten waar, o.a. 3 jonge waterhoentjes, zwarte stern, wulp, grutto, bruine kiekendief, gele kwikstaart en een aantal moerasvogels. Verder distelvlinder, kleine vos, atalanta, en enkele rupsen van de grote beervlinder. Van de libellen werden variabele waterjuffer, groot roodoogje, lantaarntje en viervlek gezien. Van de planten zijn stijve waterranonkel, grote waterranonkel en veldlathyrus het vermelden waard. Er zijn ook veel groene kikkers gehoord. Een prachtige avond.

18 juni IWG inventarisatie 2 in het Wikelslân bij Earnewâld

De 5 deelnemers zagen 5 soorten libellen, 6 soorten vlinders en 6 soorten rupsen. Lieveheersbeestjes werden niet waargenomen. Verder werden verschillende soorten torren, hommels en vliegen gezien. Aan het eind van de excursie werd een plekje met zonedauw ontdekt.

15 juli IWG Inventarisatie 3 in het Wikelslân

Door de 7 deelnemers werden nu 8 soorten libellen gezien, 12 vlindersoorten en 4 soorten lieveheersbeestjes, waaronder ook een larfje van het tuinvleklieveheersbeestje.

20 augustus IWG inventarisatie 4 in het Wikelslân

De 5 deelnemers namen 7 libellensoorten waar, 2 vlindersoorten en 2 soorten lieveheersbeestjes. Verder 4 soorten wantsen. Bijzonder waren de gestreepte nestzwammetjes die werden gezien op een wandelpad met houtsnippers.

25 augustus Nachtvlinderen bij de Tropische Kas in Beetsterzwaag

Naast de 4 excursieleiders waren er 14 deelnemers aanwezig. Bij mooi weer konden zij veel waarnemingen doen: een wortelboorder, 6 spanners, 15 uilen, 3 tandvlinders en 1 beervlinder. Ook werden er 9 soorten micro's gezien.

10 september IWG inventarisatie 5 in het Wikelslân

Deze keer 4 deelnemers die 5 soorten vlinders zagen, 1 lieveheersbeestje en 4 soorten libellen. Verder werden 2 soorten wantsen gezien en een gewone goudoogdaas.

30 september IWG wantsenexcursie bij Haulerwijk (Blauwe Bos)

Na een korte inleiding neemt Vincent Kalkman, medewerker van EIS-Naturalis het kenniscentrum insecten van Nederland, de 9 deelnemers mee het "Blauwe Bos" in. Door met een stok op boomtakken te slaan vallen de wantsen in een omgekeerde paraplu die je eronder houdt. Met een sleepnet werden soorten verzameld die zich in de vegetatie ophouden. Er werden 13 soorten gevonden. Ook werden 6 soorten lieveheersbeestjes uit het project van vorig jaar gevonden. Als het begint te motregen wordt in een poeltje nog met een waternet naar wantsen gezocht.

21 oktober Paddenstoelenexcursie in de Wyldemerk, Gaasterland

Al direct bij de parkeerplaats werden paddenstoelen waargenomen, zo'n 16 soorten. Hierna gingen de 8 deelnemers het gebied in. In een meer open stuk werden o.a. 2 dooiergele mestzwammen gezien, het geel mooi afstekend tegen het groen van het gras. In totaal werden 38 soorten waargenomen.

KNNV: Koninklijke Nederlandse Natuur- historische Vereniging voor Veldbiologie.

Doelstelling: De belangstelling voor de natuur en de kennis daarvan te verspreiden onder de leden en daar buiten door het houden van excursies, lezingen, kampen, cursussen en door het uitgeven van brochures, boeken, e.d.

Afdeling Fryslân. Opgericht 20 februari 2016.

Website: www.fryslan.knnv.nl

Bestuur:

Voorzitter:

Siemen Rienstra
Hunze 233, 9204 BN Drachten.
voorzitter@fryslan.knnv.nl
tel. 0512-521496

Secretaris:

Bert Folbert
Herweystrjitte 51, 9145 SK Ternaard.
secretaris@fryslan.knnv.nl
tel. 0519-571819

Penningmeester:

David Scarse
Seerp van Galemawei 11, 9022 AB Mantgum
penningmeester@fryslan.knnv.nl
tel. 058-2501479

Ledenadministratie:

Ada van Binsbergen
De Dobbe 25, 9201 AZ Drachten.
ledenadministratie@fryslan.knnv.nl
tel. 0512-880985

PR

Jan van Binsbergen
De Dobbe 25, 9201 AZ Drachten.
janvanbinsbergen@online.nl
tel. 0512-880985

Algemeen bestuursleden:

Meindert Swart
Broekfinne 119, 9213 RN De Wilgen.
tel.0512-515932
Jet Verhoef
Kwartelstraat 34, 8446 HW Heerenveen
Tel. 0513-625428

Werkgroepen:

Planten:

Vacature

Vogels:

Hotze Simonides
tel.0512-514382

Insecten:

Siemen Rienstra
tel. 0512-521496

Natuurhistorisch archief:

Wilma Trumpie
Koaidyk 5, 9264 TT Earnewald.
verslag voor het archief: john.boosman@online.nl
tel. 0511-539238

Boekenverkoop:

Ada van Binsbergen
ledenadministratie@fryslan.knnv.nl
tel. 0512-880985

Website:

David Scarse/Siemen Rienstra
email:webredactie@fryslan.knnv.nl

Redactie Wetterklaver:

Ada van Binsbergen
tel. 0512-880985
David Scarse
penningmeester@fryslan.knnv.nl
tel. 058-2501479

Contributie en lidmaatschap: Leden €28,50; huisgenootleden: €10,- ; Jeugdleden (t/m 25j.) €12,50 per jaar. IBAN: NL02ING-B0002267068 ten name van KNNV afd. Drachten. Het lidmaatschap kan ieder moment ingaan; opzeggingen dienen voor 1 november van het lopende jaar schriftelijk te geschieden. Alle mutaties en opgave nieuwe leden dienen via de ledenadministratie van de afdeling te lopen, email: ledenadministratie@fryslan.knnv.nl.

Nieuwjaarswandeling 2018 in Bakkeveen

Op 7 januari zijn we, na een welkom en de nodige nieuwjaarswensen, met een groep van 16 leden in Bakkeveen het Mandefjild ingegaan waar we aan een heerlijke wandeling zijn begonnen. Het weer kon niet beter, een helderblauwe lucht met veel zon. Veel vogels waren er niet te zien. Wel plotseling een klapekster die door velen met een verrekijker aanschouwd werd.

De weg stond op sommige plaatsen onder water, zodat voor een alternatieve oplossing moest worden gezocht, Dwars door de heide op zoek naar een droog plekje om toch weer verder op het pad te kunnen komen. Dit lukte diverse malen, zodat we onze schoenen toch nog redelijk droog konden houden.

Ook zagen we nog diverse andere kleine vogeltjes, waaronder een goudhaantje. Ook werden nog enkele paddenstoelen waargenomen - gele korstzwam, gewoon elfenbankje, gele aardappelbovist, doolhofzwam en tenslotte vergroeide kogelzwam op een liggende berkenstam.

Verder werd er zeer veel gebabbeld onderweg.

Om ongeveer 11 uur waren we weer op het parkeerterrein en gingen we Dundelle binnen, waar Jan wachtte, daar hij niet mee kon wandelen. Ook kwamen nog 4 andere leden die ook niet mee konden wandelen, zich bij de groep aansluiten.

We konden kiezen uit warme chocolademelk of koffie met wat gebak erbij. Alles was keurig verzorgd en we hebben heerlijk na kunnen genieten van de wandeling.

Na anderhalf uur vertrok een ieder weer voldaan naar huis. Heerlijk bijgekletst en zo kunnen we met goede moed het nieuwe jaar weer beginnen.

Ada van Binsbergen

Groene zandloopkever

Oproep voor een webmaster.

Een webmaster, ook webbeheerder of webmeester genoemd, is de beheerder van een website. Hij of zij maakt de pagina's van een site en onderhoudt ze. Een webmaster is verantwoordelijk voor de oplossing van technische problemen van de site en vaak ook voor de inhoud ervan.

Wie denkt dat hij of zij over genoeg kennis en enthousiasme beschikt om deze taak voor onze vereniging op zich te nemen mag contact opnemen met iemand van het bestuur.

Volgens Joke, de afscheid nemende redactrice, is er niet veel kennis nodig, alleen wat affiniteit met computerbewerkingen is grotendeels genoeg.

Eind februari begin maart wordt er door de landelijke vereniging altijd een webmastercursus of training georganiseerd die vooral voor nieuwe webmasters is bedoeld.

Als je enigszins denkt dit lijkt mij een mooie gelegenheid om iets actiefs voor onze vereniging te doen neem dan contact op met een bestuurslid.

Wie wil ons helpen om kleine nieuwsgierige artikeltjes te schrijven om onze activiteiten aan te kondigen in de regionale dagbladen zodat we meer deelname krijgen tijdens een excursie.

Kortom lijkt het je leuk een persberichtje te schrijven over een activiteit neem dan contact op met iemand van het bestuur.

Grutto

vervolg pagina 9

10 december Ganzen en eenden zoektocht richting De Deelen

Wegens slechte weersomstandigheden is deze excursie niet doorgegaan.

De Plantenwerkgroep heeft ook dit jaar de Merskenheide geïnventariseerd. Op 16 mei werden 17 plantensoorten waargenomen en haarmos en veenmos. Op 20 juni werden 15 plantensoorten en 4 grassoorten genoteerd. Op 15 augustus werden 16 plantensoorten gezien, 4 grassoorten en 2 varensorten. Op 17 november werd de paddenstoel heideknotszwammetje waargenomen.

Wilma Trumpie

Natuurhistorisch secretaresse

Inventarisatie Merskenheide

In 2017 heeft de plantenwerkgroep van de KNNV inventarisaties uitgevoerd op de Merskenheide te Ureterp. De groep heeft in wisselende samenstelling het terrein drie maal bezocht. De resultaten zijn na afloop doorgestuurd naar Staatsbosbeheer, de eigenaar van het terrein. (Zie bijlage).

Dit jaar zijn er geen opvallende bijzondere soorten gevonden. Wel vermeldenswaard is de vele exemplaren van de kleine zonnedauw bij het ven vooraan op het terrein. Ook viel op dat er minder zaailingen van berk en grove den voorkomen. Waarschijnlijk het resultaat van de werkzaamheden die de Werkgroep Merskenheide uit Ureterp in het winterseizoen uitvoert. Deze groep is in 2014 ontstaan vanuit de voormalige Vereniging Natuur en Milieu Ureterp.

Merskenheide

waterscheerlingsnuittor